

GÄVLE-DALA NATUR

Hjälp sökes till asylverksamhet

Nu tar Naturskyddsföreningen och Studieförbundet krafttag kring arbetet med asylverksamhet.

**Vill du vara med som resursperson?
Kontakta Lotta Johansson.**

**lotta.johansson@studieforamjandet.se
Tel: 023 - 777 639**

Elbilens tid är här!

- För 2 år sedan fanns det ca 2000 elbilar i Sverige, nu 14 000, berättade Fredrik Sandberg, redaktör för tidningen Elbilen. 1884 kom den första elbilen. Clara Ford ville inte åka i "explosionsbilen" som drevs av bensen utan mer sofistikerat i den tysta elbilen.

- Några fördelar med elbilen är att den är billig i drift (1,50-3 kr/mil), kul att köra, har större lastutrymme, låg tyngdpunkt, inga lokala utsläpp (en dieselbuss släpper ut lika mycket som 1 miljard elbilar!), tyst i låga hastigheter, enkel motor med minskat servicebehov, ingen tomgångskörning (i amerikanska bilköer förbrukas 7 miljarder liter bensen på tomgång!).

Räckvidden börjar bli uppemot 35-40 mil och många nya modeller är på gång. Fördubblad energitäthet i batterierna gör att priserna sjunker.

- Totalt finns ca 60 bilar som kan drivas av el i kommunkoncernen, sa Daniel Asplund på Falu Energi Et Vatten. Vi satsar också på att bygga fler laddare. Idag finns 40 normalladdare, 2 semisnabba och 3 snabbaddare. Landstinget Dalarna har fått statliga pengar från Klimatklivet för fler laddare. FEV erbjuder företag och bostadsrättsföreningar att abonnera på laddare. Främby BRF har t ex 2 laddare och solet. Hela referatet från elbils-seminariet i Falun finns att läsa på båda länsförbundens hemsidor.

Läs om fördelar med elbilar, dagens märken, räckvidd och priser, kommande elbilar, laddstationer m.m.

Läs även mer på www.elbilen.org och www.fev.se/elbil Filmtips: "Who killed the electric car".

Sommarens slätter i Sägsbo i Bjursås

Ny slätteräng i Falun!

Till våren startar Falukretsen ett nytt ängsprojekt i centrala Falun. Det handlar om en gammal äng som är i stort behov av restaurering. Projektet är öppet för alla, inga förkunskaper krävs.

Vill du lära dig mer om ängsvård, biologisk mångfald och vara med om att skapa en fin plats inne i Falun? Håll utkik efter mer information på Falukretsens hemsida eller kontakta:

Patric Engfeldt, tel 070 47 38 493, p_engfeldt@hotmail.com

Ledare

Kunskap, engagemang och politisk påverkan

Jag har varit medlem i Naturskyddsföreningen i mer än 40 år, men under de senaste 25 åren har jag varit passiv eftersom det hade kunnat innebära konflikter med arbetet.

I slutet av maj gick jag i pension efter 25 år på länsstyrelsen där jag varit miljövärdsdirektör, avdelningschef och miljöstrateg. Jag valdes in i styrelsen för Naturskyddsföreningen Gävleborg (NFG) på stämman i april 2015 och är nu vice ordförande.

Det är spännande att jobba med miljöfrågor som medlem i föreningens styrelse. I mitt tidigare arbete hade jag främst kontakt med NFG i naturvårdsfrågor och jag har alltid haft stor respekt för den kunskap och det engagemang som finns i föreningen. Jag har arbetat med den nationella samordningen av länsstyrelsernas arbete inom miljömålssystemet ända sedan det tillkom för 15 år sedan och hade där ett utmärkt samarbete med Naturskyddsföreningens representanter.

Jag anser att föreningen har två viktiga styrkor:

- Den ena styrkan är våra kunskaper och vårt engagemang i olika frågor. När det gäller flera lokala frågor är vi en mycket viktig kraft. Tillsammans med andra ideella organisationer, kommunen och i vissa fall även länsstyrelsen/skogsstyrelsen kan vi ibland uppnå bra resultat. Kretsarnas arbete är i huvudsak lokalt och stärks genom olika aktiviteter som exkursioner, möten och studiecirkel. Det är bra att vi blir bättre på kunskaper om naturen och miljön. Det är också viktigt att påverka

Styrelsen

andra aktörer och delta i det lokala politiska arbetet, samt stärka föreningen och nå ut till flera.

- Den andra styrkan är att vi är en stor organisation som åtnjuter en berättigad respekt även inom den nationella politiken ända upp i riksdag och regering. Det är kanske främst vår riksorganisation som sköter detta arbete, men även på länsnivå kan vi arbeta med länets rikspolitiker. Länsförbundet har även en viktig roll genom att vara en länk mellan kretsarna och vår nationella organisation. När vi möter politiker på nationell nivå måste vi förstå att deras spelplan skiljer sig från vad som gäller i det lokala arbetet. I det lokala arbetet kan kunskaper om enskilda områden vara av stor betydelse för att utveckla arbetet och skydda natur.

På den nationella nivån handlar det mer om makt och ytterst om väljare. Politiker funderar ofta på hur olika ställningstagande uppfattas av "väljarna" och det är därför viktigt att vi gör klart att vi har mer än 220 000 medlemmar och att dessa i sin tur har vänner och kollegor som kan påverkas av vad föreningen säger i olika frågor.

När politikerna ändrar uppfattning beror det sällan på nya sakargument utan oftare på att de tolkar att styrkeförhållanden kan komma att ändras. Däremot är naturligtvis kunskaper viktiga för vårt eget arbete och hur vi ska utveckla vår strategi och stärka föreningen.

Just nu är vi i en politiskt svår period där konservativa och till och med reaktionära krafter har stärkts i vårt land och även många andra länder. Dessa krafter brukar sällan eller aldrig prioritera miljöfrågor så det finns en risk för att det blir ett tufft 2016. Den sittande regeringen genomförde trots allt en mycket stor ökning av resurserna till främst naturvården. Den förra alliansregeringen skar ned på anslagen till miljön och urvattna regelverken samtidigt som man försökte prata väl om miljön och sina egna insatser.

Stig Hammarsten

Vice ordförande Naturskyddsföreningen Gävleborg

Mingel med Naturskyddsföreningen i Falun

Falukretsen har växt mycket de senaste åren, vi är en aktiv krets med en bred verksamhet. Vi anordnar till exempel politiska debatter, föreläsningar, utflykter till intressanta naturområden och Natursnokarna (föreningens verksamhet för barn och föräldrar). Vi i Falukretsens styrelse är nyfikna på er medlemmar, nya som gamla! Därför bjuder vi dig på mingel och middag tillsammans med oss! Kanske är du sugen på att engagera dig, eller är bara intresserad av vilka vi är och hur vi jobbar?

Onsdag den 24 februari kl 18.30 träffas vi på Gamla Elverket (Ölandsg 8) i Falun. Under kvällen kommer vi att presentera oss själva och föreningens verksamhet. Det serveras soppa, bröd och kaffe/te. Evenemanget är gratis, men anmäl dig senast den 16 februari till Christine Riedwyl, christine.riedwyl.g@falubo.se, eller på telefon 070-29 55 160. Välkommen!

Naturskyddsföreningen Dalarna, <http://dalarna.naturskyddsforeningen.se>, www.facebook.com/naturskyddsforeningen.dalarna

Naturskyddsföreningen Gävleborg, <http://gavleborg-lan.naturskyddsforeningen.se>, www.facebook.com/naturskyddsforeningenigavleborg

Denise och Maggan fick välförtjänta miljöpriser

Margareta Wikström, kretsordförande i Rättvik m.m. fick Rättviks kommuns miljöpris. Denise Fahlander, länsordförande i Gävleborg, fick Gävle kommuns miljöpris
Läs mer: <http://www.gd.se/gastrikland/gavle/denise-fahlander-i-hallbarhetens-tjanst>

Boktips

Grönt är skönt - Miljösmart födelsekontroll Irene Ivarsson & Birgit Linderoth

Är du less på P-piller, dyra mensskydd och vill veta mer om din kropp?

Birgit Lindroth, barnmorska från Falun, föreläser om hormonfria preventivmetoder och säljer miljövänliga pessar, pessargel och menskoppar till kvinnor i Norden. Hon har skrivit boken "Grönt är skönt" tillsammans med en kollega. Denna bok är viktig för att sprida kunskap om kopplingen mellan miljö och födelsekontroll. Den ger tips och råd om hur man kan underlätta för att bli gravid såväl som att undvika graviditet och är en välskriven överblick över hur reproduktionen fungerar hos män och kvinnor.

Metoderna som beskrivs är helt hormonfria och ger människor chans att befria sig från den medikaliserade synen på preventivmedel.

"För mig är det viktigt att alla får möjlighet att njuta av sin sexualitet, glädjas åt och respektera både sin kropp och vår vackra planet. Jag insåg mycket tidigt, det många nu blivit varse, hur hormonstörande ämnen påverkar både oss och vår miljö. När jag i början av 80-talet lärde mig naturlig födelsekontroll önskade jag att alla tonåringar fick lära sig detta."

Läs mer och beställ boken på: www.gronabarnmorskan.se
Recito Förlag ISBN 978-91-7517-263-7

Föreslå miljöpristagare!

Vem tycker du gjort sig förtjänt av Naturskyddsföreningens regionala miljöpriser? Ge dina förslag på någon/några som gjort något bra för natur och miljö i Gävleborg resp. Dalarna senast 29 februari, till reg. kansliet. Dalarna vill även ha förslag till miljösvikarpriset Kängan.

Hur jobbar Kronobergs skogsgrupp?

Välkommen till skogsträff 14 feb kl 10-15 på Studiefrämjandet i Gävle. Bland annat medverkar Love Eriksen från Kronobergs skogsgrupp och berättar om deras framgångsrika arbete med skogsskydd. Se inbjudan på Gävleborgs hemsida och Facebook "Skogsgruppen Gävleborg". Anmälan till reg. kansliet senast 2 dagar innan. Kontakt: Stig Hammarsten, tel 0705-88 52 43.

Välkommen på länsstämmorna

Länsstämman är länsförbundens årsmöte. Här tas beslut om ny styrelse, 2015 utvärderas och inriktningen för 2016 bestäms. Dessutom delar vi ut miljöpriser. Värdekretsen brukar också ordna härliga utflykter för hela familjen.
Gävleborg: 23 april i på Gläntans kursgård i Mällångstad ca 1 mil utanför Edsbyn mot Falun.
Dalarna: 24 april på Buskäkers Gästgiveri söder om Borlänge med utflykt till Frostbrunnsdalen.

Se inbjudan och årsmöteshandlingar på resp. länsförbunds hemsida. Anmälan till kansli Gävle-Dala senast 17 april.

Kom med i styrelsen!

Vi vill gärna bli fler styrelseledamöter. Kontakta valberedningen om du har tips eller själv vill förstärka våra team!
Gävleborg: Lars Igeland 073-820 30 34, Inga-Greta Andersson tel: 0703-54 94 94 08 eller Leif Modéer 0278-66 50 87
Dalarna: Bertil Helmersson 0280-702 50

Motionera mera!

Att skriva en motion är ett av de viktigaste sätten att påverka föreningens verksamhet och hålla föreningsdemokratin levande. Det finns massor av kreativa och viktiga idéer och tankar runt om i länet. Välkomna att dela dem med föreningen!
Maila eller skicka till reg. kansliet senast 29 feb.

Arne Müller

Bokomslag till Smutsiga miljarder

Smutsiga gruvmiljarder

Föreläsning om den svenska gruvboomens baksida med SVT-journalisten Arne Müller.
10 feb 18.30 Gävle, 18.30, Baltic Färnebo Folkhögskola, Holmparken 1
11 feb 18.30 Falun, Stadsbiblioteket

Sjöar som förgiftas, stora utsläpp av tungmetaller och gruvdammar som rasar. Det handlar inte om ett fattigt land på en annan kontinent utan om problem som finns idag inom den svenska gruvnäringen. SVT-journalisten Arne Müller har under lång tid följt den svenska gruvbranschen och inte minst miljöfrågorna. Detta har bland annat lett fram till böckerna Smutsiga miljarder och Norrlandsparadoxen. Under det senaste årtiondet har det investerats 100-tals miljarder i nya gruvor och stora vindkraftparker i norra Sverige. Löftena om nya jobb har varit storstilade och på många håll har den politiska entusiasmen för projekten varit stor. Men håller de stora satsningarna på att utvinna naturresurserna vad de lovar eller kommer de att leda till nya besvikelser i redan hårt trängda glesbygdsområden? Motståndare till den planerade gruvan vid Vindfall i Storsjön medverkar i Gävle. I Falun medverkar Anders Gottberg om gruvor i Dalarna och du kan anmäla dig till en studiecirkel om gruvor. Efter Arnes föreläsning i Falun berättar Anders Gottberg om gruvor i Dalarna och du kan anmäla dig till en gruv-studiecirkel. Riksrevisionsverket har granskat gruvindustrin:
<http://www.svt.se/nyheter/regionalt/vasterbotten/gruvor-betalar-inte-miljokostnader>

Naturskyddsforeningen har gett ut en gruv- och mineralpolicy:
http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/mineral_Policy_0.pdf

Stora satsningar på miljödrivmedel i regionen!

Läs mer på www.biodrivmitt.se och www.greendrivregion.com

Föreläsningsturné 2016

Förvandla din trädgård till en oas för vilda grannar och ätliga växter! Permakultur Stjärnsund genomför en föreläsningsturné i Sverige under 2016 om vilka fördelar en mångfald av växter, insekter och djur kan ge i en trädgård, på en innergård eller i en park och vad du kan göra för att gynna vilda grannar i din närmiljö. Vi tar även upp möjligheter att samtidigt odla och skörda fleråriga ätliga och nyttiga växter från din trädgård.

Läs mer här: <http://stjarnsund.nu/e/7444/>

Inventera hygienprodukter och kosmetika!

Ta fram en innehållsförteckning och skriv in ingredienserna på följande länk: <https://sv.surveymonkey.com/r/HWGDXLH>. Ditt svar är viktigt! Det ska användas för att få fler produkter miljömärkta och få bort farliga ämnen.

Många turer om vargjakten

15 dec Naturskyddsforeningen m fl överlagar vargjaktsbeslutet på 46 vargar i fyra län, däribland Gävleborg och Dalarna.

18 dec Besked att Naturvårdsverkets beslut ang. vargjakten får överklagas.

22 dec Den genetiskt viktiga vargen som tidigare varit i Härjedalen och Dalarna skjuts illegalt i Norge.

28 dec Licensjakten stoppas.

29 dec Jaktstoppet hävs.

3 jan Den första vargen skjut i Lövsjöreviret.

3 jan Naturskyddsforeningen Västmanland hoppar av viltförvaltningsdelegationen som totalt domineras av jägarföreträdare.

Spelet om fleråriga grönsaker

Förutom att spelet är ett roligt familjekortspel, fungerar den som pedagogiskt redskap för den som vill bekanta sig med växterna och dess ätbara delar. Spelet presenteras och säljs tillsammans med boken om fleråriga grönsaker (tidiga, tuffa, tokgoda) på:
<http://flerarigagrönsaker.stjarnsund.nu/>

Ordna en klädbyttardag 16 april

Så här funkar det: Besökarna tar med sig begagnade, men fina och fräscha plagg (vissa har max 10 plagg). För varje plagg får de en biljett och kan byta till sig nya plagg. Gratis och roligt!

Klädbyttardagen 2015 i siffror:

- 109 arr. där 44 500 plagg bytte ägare
- Förutsatt att de bytta plaggen ersatte nya plagg sparade det:
- 29 ton kemikalier
- 165 ton koldioxid
- 110 000 kubikmeter vatten

Klädbyttardagen i Mora fick pris som årets Återvinnare med motiveringen:

ett roligt arrangemang som lockar många unga, främjar återanvändning av en stor mängd begagnade kläder och bidrar till besparing av en stor mängd råvaror, vatten, energi, kemikalier och koldioxid. Initiativet är ett stort föredöme och en härlig inspirationskälla till en hållbar livsföring.

Läs mer: www.naturskyddsforeningen.se/kladbyttardagen

Sökes: butikskontrollant

Vi söker dig som vill kontrollera att Willys i Borlänge uppfyller kriterierna för Bra Miljöbutik.
Kontakta liv.sodahl@naturskyddsforeningen.se, 08-702 65 00

Starta en studiecirkel

Starta en studiecirkel – enklare än du kanske tror!
Vill du, dina vänner eller din förening lära er något nytt tillsammans? Eller vill du förmedla ett intresse eller en kunskap till dina vänner? Tillsammans kan ni starta en studiecirkel. En studiecirkel betyder att du och dina vänner kan träffas och lära er nya saker, med vår hjälp! För frågor och mer info kontakta närmaste Studieförmedlingskontor!

Släck för en ljusare framtid!

Klimatmanifestationen Earth Hour går i år av stapeln 19 mars kl 20.30-21.30. Det blir tionde året som vi släcker ljuset – en signal till makthavarna att ta klimatförändringarna på allvar. Sveriges politiker måste göra det lätt och lönsamt att leva klimatsmart inom områdena bilen, biffen, bostaden och börsen. Var med och uppmana makthavarna att ta krafttag för klimatet du också!
Läs mer på www.wwf.se

Skogslänkar

Här kan du läsa rapporterna Ore Skogsrike, tjäder, Borderland Wilderness om ekoturism m.m. <http://www.rattvik.se/bygga-bo-och-miljo/naturvard-och-naturromraden/fardiga-projekt.html>

Naturmorgon om gammelskog
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1027&artikel=6301360>

Mitt i naturen om skogen
<http://www.svtplay.se/klipp/5340418/sebastian-kirppu-och-naturskogen>

Skogen skyddar mot farliga sjukdomar
<http://www.kuriren.nu/nyheter/ny-studie-skogen-skyddar-dig-mot-farliga-sjukdomar-8633237.aspx>

Nya naturreservat

Finnbrännabäcken, Ljusdal
Mellanljusnan, Ljusdal

Skärjån, Söderhamn och Gävle
Karlsmyren, Fåsmyren och Mörklöksmyren, Nusnäs, Mora
Djustjärnsmyrarna, Mora
Anderåsberget, Orsa
Byggingaån, Älvdalen
Hykjeberget (utökat), Älvdalen
Veksjömyr, Särna Älvdalen
Törnsbäckens naturskog, Enviken Falun

Ny Skogspolitik

Naturskyddsföreningen samlades i Söderhamn för ett möte kring skogsfrågorna i Gävleborg. Huvudtalare var Malin Sahlin som är skogshandläggare på Naturskyddsföreningens rikskansli.

– Vi vill ha en ny skogspolitik där man ser till skogens alla värden: rekreation, hälsa, friluftsliv, biologisk mångfald, bär och svamp, papper, bioenergi, motverkare av klimatförändringarna och mycket annat. Skogen har en viktig roll i det framtida hållbara samhället men då kan den inte vara en plantage av unga träd! – Idag vilar alltför mycket på frivillighet och det finns få möjligheter till sanktioner. Ett av våra viktigaste förslag är att lägga lagstiftningen för skogen under Miljöbalken, fortsatte Malin. – Vi vill också förbättra möjligheterna till hyggesfritt skogsbruk, förstärka minimikraven på skogsbruket för bättre hänsyn till människa och natur samt värna skogen och de tjänster den ger oss – för alla medborgare.

Deltagarna fick ta del av lokala exempel på såväl avverkade som räddade skogar och fick tips om att rapportera in

skyddsvärda, enskilda träd på www.tradportalen.se. De fick även se på digitala karthjälpmedel som www.skog.luben.se och www.skyddadnatur.naturvardsverket.se – Vi vill ha många ögon i skogen, skogsväktare, allmänhet som hojtar till när de upptäcker avverkningshot. Det finns ju redan floraväktare och lomväktare, sa Per-Olof Ericksson från Gävle. Träffen avslutades med diskussioner om hur det fortsatta skogsarbetet i länet kan bedrivas. – Vi ska bland annat ha en träff i Gävle 14 februari med inspiration från Kronobergs skogsgrupp, berättar Stig Hammarsten, vice ordförande. Den 7 maj kommer vi ha en skogskurs med Sebastian Kirppu. Vi pratade också om studiecirklar och naturguidning för politiker. Skogsgruppens arbetsutskott består av: Inga-Greta Andersson Alfta/Sandviken, Magnus Andersson Hudiksvall, Per-Gunnar Jacobsson Delsbo och Stig Hammarsten från Gävle. Alla är välkomna att bidra till arbetet för att skydda fler skogar i länet!

Många idéer för att påverka verkligheten

En helg i december träffades knappt 30 medlemmar i en härlig miljö på Lindsbergs kursgård utanför Falun till en gemensam konferens för Gävleborg och Dalarna. Temat var "Påverka verkligheten" och ett konkret mål att skapa studiecirklar.

Särskilt roligt var det att flera nya ansikten dök upp! Lillian på det reg.kansliet berättade om några av planerna för 2016 och redovisade svaren från medlemsenkäten. Populärast bland önskade utbildningar av de som svarat på enkäten var att lära känna naturen där de bor, solenergi, Handla Miljövänligt, biologisk mångfald, jordbruk och mat, kemikalier och naturguidning. Svante från rikskansliet berättade om Naturskyddsföreningens verksamhetsriktlinjer och gav tips om kommunal politisk påverkan, skog och klimat bland annat.

Det kom upp idéer till studiecirklar om tillsammansodling i Rättvik, introduktion till svensk natur för nyanlända, att stärka nuvarande skogs nätverk/skogsgrupp genom kurser i avverkningsanmälningar och digitala kartor, natuvårdskurs för markägare, bevara våra rovdjur, jord- och skogsbruk i nya former, inventera ekofrisörer, peppa butiker, planera inför Miljövänliga Veckan – tema Bovarna i badrumsskåpet, hållbart boende samt gruvor.

Consuming the environment

Vi deltog på en tvådagars konferens ordnad av Högskolan i Gävle. Birger Schlaug drev tydligt linjen att så länge vi ska ha tillväxt enligt dagens ekonomiska modell, alltså kapitalism, så kommer vi aldrig att kunna lösa de stora miljöproblemen. Grön teknik och ekologisk konsumtion är bra, men det räcker inte på långa vägar för att få en tillräcklig minskning av den totala konsumtionen och den miljöbelastning som skapas.

Åsa Moberg gick igenom kärnkraftens historia i Sverige och hävdade att den aldrig har varit lönsam och aldrig kommer att bli lönsam, men att staten av en massa skäl, inledningsvis också militära har subventionerat utvecklingen av kärnkraft i Sverige.

Den andra dagen var en forskarkonferens. Det var ganska annorlunda vinklingar på miljöfrågorna utifrån humanistisk forskning och särskilt hur media påverkar samhällsutvecklingen. Läs mer på www.hig.se och Naturskyddsföreningen Gävleborgs hemsida.

/Denise Et Stig

Nytt från Studieförbundet

Under våren 2016 kommer följande cirkelledarutbildningar att hållas, där du som medlem i Naturskyddsföreningen erbjuds plats. För frågor och mer information, kontakta närmaste Studieförbjudkontor.

Ledarutveckling steg 1
5-6/2 i Gävle
20/2 i Leksand (intensiv)
7/4 och 14/4 i Sundsvall (intensiv två kvällar)
Ledarutveckling steg 2
1-2/4 i Gävle

Efter önskemål och behov genomförs kurser bl.a. i:
Föreningskunskap – Styrelsens arbete och uppdrag m.m.
Valberedningsutbildning
Föreningsutveckling – Få nytt liv i föreningsarbetet!
Medlemsmodellen – medlemsengagemang, rekrytering och utveckling
Ekonomi för ideella föreningar – grundkurs
Sociala medier – opinion och marknadsföring

Meddela din e-postadress

Du kan bli uppringd av en volontär som frågar efter din e-postadress. Enklare är att själv meddela din gällande e-postadress på medlem@naturskyddsforeningen.se, via www.naturkontakt.se eller ringa 08-702 65 00, medlems- och givarservice.

Naturupplevelser i Gästrikland

NATURKRAFT GÄSTRIKLAND är ett samlat utbud av produkter/aktiviteter som har Naturupplevelser av egen kraft som tema. Föreningen Naturkraft Gästrikland har bildats med syfte att möjliggöra naturupplevelser och härlig motion för en bred allmänhet – till gagn för dig som privatperson eller som företagare inom turism.

Läs mer på <http://www.naturkraft-gestrikland.se> med flikar som vandra, paddla, cykla, rida, flora, fauna och naturens skafferier.

KALENDARIUM

- 14/2 – FALUN Årets första Natursnokträff. Tema: Snö och spår efter djur. Naturutflykt för barn och föräldrar. Ta med pulka eller liknande! Vi bjuder på korv med bröd! Tid: 10.00 – 12.00. Samling på P till Rottnebyskogens Naturreservat. Kontaktpersoner: Eva Bååth-Holmqvist. 070-355 11 98, Karin Norrlander, 070-371 03 89.
- 14/2 – LEKSAND Utflykt till spännande Harpickön. Se hemsida och annons. Åke Tidigs 076-824 73 29.
- 14/2 – GÄVLEBORG Skogsträff på Studieförbundet i Gävle kl 10-15. Kronobergs skogsgrupp berättar hur de jobbar m.m.
20/2 Studieförbundets ledarutveckling Steg 1, Leksand (intensiv)
- 16/2 – FALUN Tusen trädgårdar. Gunnel Carlsson föreläser på Stadsbiblioteket kl 19.30. 100 kr.
- 18 /2 – DALARNA Skogs nätverksmöte, Rättvik. Kontakt: Margareta Wikström, 070-668 71 46
- 18/2 – MORA Studiecirkel Egen sole! Kostnad 400 kr inkl. bok. Anmälan till leksand@studieforamjandet.se 0247-131 35.
- 20/2 – LEKSAND Utflykt till Tibleberget, ev även Ullvi. Utflykterna startar vanligtvis kl 10:00 med samling vid Kulturhusets parkering i Leksand. Annika Varghans 076-126 05 08.
- 21/2 kl 14.00 – AVESTA Årsmöte på ABF med inledande föredrag om orkidéer i kommunen, Helena Roininen. Alla är välkomna.
- 22/2 – MORA Årsmöte Mora Bibliotek Et Kulturhus kl. 18.30 – 19.30 Sedvanliga årsmötesförhandlingar och fika. Kontaktperson Ulf Jernberg 070-176 37 89
- 22/2 – HANEBO GRILLKVÄLL I STUGUBACKEN. Vi grillar och fikar i fullmånens sken. Med lite tur kan vi få höra några spännande läten från naturen t.ex. ugglor, vargar m m. Vi träffas vid ICA parkeringen för samäkning 18:00. Ta med fika och något att grilla! Kent 0278 650919/0703501992 OBS! Vid dåligt väder ställer vi in!
- 24/2 DALARNA Seminarium om miljömålet Levande skogar, Rankhyttan Dalarna
- 24/2 – FALUN Medlemsmingel på Gamla Elverket (Ölandsg 8) kl 18.30. Se artikel.

Klimatmanifestationer

Dagen innan klimatmötet i Paris inleddes, samlades människor på över 2400 platser i 170 länder för att visa sin oro och trycka på världens beslutsfattare för klimaträttsvisa och omställning till en hållbar värld. I Falun slöt närmare 500 personer upp på Stora torget. Tal hölls av representanter för miljörelsen, politiska partier, Svenska kyrkan och Högskolan Dalarna. Fler än 30 organisationer stod bakom manifestationen. Även i Gävle, Söderhamn och Skattungbyn hölls manifestationer.

- 25/2 - MORA Börja skåda fågel! Tingshuset kl. 18.30. Studiecirkel med Lasse Hansson, 070-390 31 25, hansson.lm@gmail.com. Kostnad 250 kr inkl. bok. Anm. senast 18 februari till leksand@studieframjandet.se 0247-131 35
- 27/2 - 28/2 Rangerkurs på Hellasgården, Stockholm. <http://www.antipoachingunit.org/>
- 29/2 DALARNA & GÄVLEBORG Sista dag för motioner till länsstämorna och förslag på reg. pristagare
- 2/3 HANEBO ÅRSMÖTE, NATURSKYDDSFÖRENINGEN HANEBO. Årsmötet hålls i Lötens Bygdegård, Kilafors Kl. 19.00 börjar årsmötesförhandlingarna. Ca. 19:30 allmän pratstund med kaffe/ te med dopp. Programmet efter fiket ej fastställt. Vi återkommer! Alla välkomna, även icke medlemmar.
- 2/3 HOFORS-TORSÅKER Kretsstämma Stämman är föreningens årsmöte. Till den är du välkommen med förslag på nya styrelseledamöter. Vi skulle gärna se en förnyring i styrelsen och en breddning med någon/några som vill jobba mer med miljöfrågor. Valberedningens sammankallande är Gunnie Magnusson, tel 0290-85047. Du är också välkommen med förslag och idéer till verksamheten. Om styrelsen ska kunna ta ställning till dem behöver föreningens sekreterare. Anette Karvonen Persson ha dem senast 19/2. Björkhagsskolan kl. 19.
- 2/3 HOFORS-TORSÅKER Nepal Nicklas Gustavsson reste under våren 2015 till Nepal. Det blev mer dramatiskt än han hade tänkt sig, när en kraftig jordbävning inträffade under hans vistelse där den 25 april 2015. Nicklas upplevelse av jordbävningen kommer att kompletteras med hans bild av landet och dess natur och kultur. Vi bjuder på fika. Björkhagsskolan kl. 19.30. Kontaktperson för föreningens arrangemang: Barbro Risberg, mobil 076-138 29 00
- 2/3 - SÄTER Ugglekväll i Säter. Vi lyssnar efter ugglor på utvalda ställen kl. 19.00 - 22.00.
- 4/3 - MORA Cykelpower. Vi manifesterar för ökade satsningar på cykelvägar, bättre stråk och ökad säkerhet m.m. Samling vid Biblioteket kl 16.30 första fredagen varje månad. Även 1/4, 6/5 o s v (Martin)
- 8/3 - GAGNEF Årsmöte Gagnefsbyns bystuga kl 19.00 Förutom de sedvanliga årsmötesförhandlingarna kommer Stig-Åke Svenson, fd chef för naturvårdsfrågor på Länsstyrelsen och berättar om rovdjursituationen i Dalarna ur Länsstyrelsens perspektiv till och med vintern 2015. Fika. Kontaktperson: Pelle Florell 0241-61 590.
- 9/3 - GÄVLE Årsmöte
- 9/3 -MALUNG-SÄLEN Årsmöte på biblioteket i Malung 18.00
- 12/3 - MORA Natursnokarna tema vinter Vi undersöker is, snö och kyla, leker och gör eld. Ta med matsäck och varma kläder. Samling vid Sollerö kyrka kl 10. För hela familjen! I samarbete med Ett Mora för alla. (Kajsa)
- 12/3 GAGNEF - Ugglekväll Dalviks kvarn, Djurås kl 19.00 Vindstilla, gnistrande stjärnhimmel, några minusgrader och full fart i ugglekogen är vad vi hoppas på. Kom ihåg att ta på varma kläder! Kontaktpersoner: Bror och Britta Wallbom 070-600 37 88, 070-286 15 05.
- 12-13/3 - STOCKHOLM Nationell upptakt inför Miljövänliga Veckan i höst, tema bovarna i badrumsskåpet
- 15/3 - VÄSTERBERGSLAGEN Årsmöte kl. 18 på Gästgiveriet Ludvika Gammalgård. Sedvanliga årsmöteshandlingar, vi bjuder på fika. Gamla och nya medlemmar välkomna!
- Mars - MORA Café Planet: Dela är det nya äga! Se hemsidan för datum och lokal. I filmen "Dela är det nya äga" på 23 min får vi träffa människor som "ägodelar" i Malmö, Barcelona och London. Hur fungerar det? Hur kan det utvecklas i framtiden? Hur kan vi göra det i Mora? Läs mer på www.naturskyddsforeningen.se/agodela
- 16/3 - SÄTER Kretsstämma kl. 18.30 - 21.00 Plats meddelas senare. Vi bjuder på fika. Kontaktperson Lena Stigsdotter 070-732 42 70
- 17/3 - RÄTTVIK Årsmöte kl 18.30 på församlingshemmet i Rättvik.
- 19/3 - FALUN Årsmöte Falukretsen kl 16-18 i Studieförbundet lokal på Magasinsgatan 27 i Falun. För närmare info se hemsidan.
- 19/3 - Earth Hour kl. 20.30-21.30, se www.wwf.se
- 20/3 - FALUN Natursnokarna. Tema: Träd och knoppar. Naturutflykt för barn och föräldrar. Ta med eget fika! Tid: 10.00 - 12.00. Samling på P till Rottnebyskogens. Naturreservat. Kontaktpersoner: Eva Bååth-Holmqvist, 070-355 11 98, Karin Norrlander, 070-371 03 89.
- 22/3 - VOXNADALEN Kretsstämma vid Norra Skolan Edsbyn, matsalen kl 18.30. Fotograf Kent Backeby visar bilder.
- 22/3 kl 18.30 - AVESTA Samverkan med Biblioteket och Vuxenskolan. Föreläsning om Västmanlandsbranden "Flora och fauna efter branden". Föreläsare Jan-Inge Tobiasson, naturvårdshandläggare, Västmanlands Länsstyrelse.
- 22/3 - Världsvattendagen, se www.vattendag.org
- 22/3 - MORA Släpp fröerna loss det är vår! Mora Kulturhus & Bibliotek kl 18.00. Marie och Gustav Mandelmann berättar om hur de odlar vackert och gott i samarbete med höns, grisar, får och mjölkkor och om tillfredsställelsen i att skapa egen elektricitet från vind och sol hemma på gården Djupadal i byn Rörum på Österlen.
- 25/3 - GAGNEF Vår fågelspaning ICA Gagnefshallen kl 8.00 Det är lika härligt varje vår när vårfågarna kommer tillbaka. De flesta vårar har vi vid denna "spaning" åkt till älven i Insjön, där ofta spännande fåglar rastar på sin färd norrut. Kontaktperson: Pelle Florell 0241-61 590.
- 1/4 Sista dag för inlämning till SM i fågelholk, för skolelever <http://www.naturskyddsforeningen.se/nyheter/det-ar-dags-sm-i-fagelholk-2016>
- 1-2/4 - GÄVLE Studieförbundets ledarutveckling, Steg 2
- 7 + 14/4 - SUNDSVALL Studieförbundets ledarutveckling, Sundsvall (intensiv två kvällar)
- 9-10/4 - ÅNGE Ängs- och hagmarkskonferens

Gävle-Dala Natur är Naturskyddsföreningen Gävleborg och Dalarnas medlemsblad. Alla Kretsar och medlemmar är varmt välkomna att bidra till tidningens innehåll. Kontakta Kansliet. Alla arrangemang sker i samarbete med Studieförbundet, vårt studieförbund. Ansvarig utgivare: Stefan Persson, stefan.persson@naturskyddsforeningen.se, 070-55 22 162 Redaktör/Layout: Elvira Varghans, elviravarghans@gmail.com, 070 -77 99 514

4/3 Gävle-Dala Natur, manusstopp 8/4 Gävle-Dala Natur, utgivning

Naturskyddsföreningen
Gävleborg

Naturskyddsföreningen
Dalarna

Studieförbundet